

Supply of canes to Basket Makers

361. **SHRI SUBRAMANYA GOWDA (Belthangady).**—Will the Minister for Food and Forests be pleased to State :—

(a) whether Government is aware that cane is not easily available to the Scheduled Tribe and Schedule Caste people who are professionally basket makers etc., inspite of recommendation by the petition Committee, if so, the reasons for the same ;

(b) whether Government is aware that the nominal rate has not been fixed so far for head-load of cane ; if so, the reason for the same ;

(c) whether the Government is aware that the bamboo is available only at Government Depots and the District Forest Officer is only authorised to issue permits upto 50 bamboos to purchase from depots and as a result of this rule the coolies and small farmers are hard hit ;

(d) if so, whether the Government has any proposal to relax the rules and authorise the forest Range Officers to issue permits to remove 50 bamboos from the forests ?

SRI K. H. PATIL (Minister for Food and Forests).—

(a) Cane which was abundant in the past is now available only in small quantities due to over exploitation. Hence free access to the forest for exploiting cane has been suspended. It is now made available at the Departmental depots.

(b) It is released from the depots at seigniorage rate PLUS cost of exploitation PLUS 10 per cent towards supervision. The seigniorage rates are as follows :—

One H. L. of 20 numbers.	
<u>Local Use</u>	<u>Commercial use within the State</u>
1 Canes of over 1½ Cms. to 3½ Cms. in diameter and 3.65 meteres in length.	
Rs. 7-50	Rs. 11-25
One H. L. of 40 canes	
<u>Local Use</u>	<u>Commercial use within the State</u>

2 Canes of $1\frac{1}{2}$ Cms. and
below in diameter and
4.87 meters in length. Rs. 7-50 Rs. 11-25

(c) As in the case of canes indiscriminate exploitation of bamboo by individuals has resulted in seriously affecting the stock. Hence bamboo is made available from Government depots at the rate of 100 bamboos per family per month.

(d) There is no proposal to relax the rules at least till the new bamboo re-generation gets established. This will take about 4 to 5 years more.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಗೌಡ.—ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಘಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ಬುಡದಲ್ಲಿ) ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅವರು ಬೆತ್ತದ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 14-15 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕಡಿದು ಒಡಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೆತ್ತವು ಅತಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತದ ಸಂಪತ್ತು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಒಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವಂತಿಷ್ಟರ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬರಿದು (ಖಾಲಿ) ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಡಿಪೋಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಗೌಡ.—ಡಿಪೋಗಳು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೆತ್ತದ ಡಿಪೋಗಳು ಬಹಳ ದೂರದ್ದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕಾನೂನು ಹಕಾರ ಕನುಬುದಾರರು ನೇರವಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಪೋಗಳಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕನುಬುದಾರರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು ಬೆತ್ತಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ. ಬೆತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆತ್ತಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೆತ್ತದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಜನರು ಈ ಕಸಬನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯು ಬೆತ್ತ

ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ದೊರೆಯಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಇನ್ನೊಂದು ತರವಾಗಿದ್ದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ತತ್ವ ಏನೆಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಿದಿರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ, ವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯುವವರೆಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ದರವೇ ಸುಲಭ ದರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬಿದಿರಿನ ಬೆರಿಗಿಂತ 70-80ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆ ಹೊರಗಡೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಗೌಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಕಾಡಿನಿಂದ ಬೆತ್ತ ತರಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕಾಡನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿಯ ಇಂಪ್ರೆಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕಸಬುದಾರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಫೋ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೋ ಟೌನ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಜನರು ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೇ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 15-20 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಫೋವಿಗೆ ಬಂದು ಬೆತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ತಯಾರಿಸಿ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪೇಟೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಅನುಸೂಲಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕಾರಣ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಈ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟನನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಡನ್ನು ಕಡೆದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಯಾರಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಕಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಸಬು ಮಾಡುವವರು, ವಾಡದೆ ಇರುವವರು, ದುಡ್ಡಿದ್ದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದಾಗಿ ಆ ಬೆತ್ತ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಮಾನ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಕಸಬುದಾರರಲ್ಲಿಗೂ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಒಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದರಿಂದ 1-2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಂಪದ್ಯವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಲಕ್ಷಾಂತರವಾಗಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಬೆತ್ತ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಮರೆನೋಡನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಸಬುದಾರರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಫೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕಾರಣ ಊರೂರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಫೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ಊರೂರಿಗೆ ಡಿಫೋಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಫೋಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ತಿರ್ಪಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಮರೆನೋಡನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಫೋಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸನ್ನನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಬೆತ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರು. ಈ ಕಸುಬನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಈ ಕಸುಬು ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧಾರ ವಾಲ್ಟಾಕೊಂಪು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೆಜ್ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಪೋ ತಯಾರಿಸುವ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆಡಿಕೆ ಹಾಕುವ ಸಚ್ಚಿದ್ರಿಯನ್ನೂ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ನನ್ನದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡೋಕರಿಸಿ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ.

MADAM SPEAKER.—Quest on No. 304 and No. 305 are held over. Now Questions are over.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SRI M. MOHAMED ALI (Minister for Transport and Tourism).—
Madam Speaker, I beg to lay.—

“1. Notification No. GSR 174 dated 27th May, 1977, The Karnataka Motor Vehicles (Fourth Amendment) Rules, 1977

2. Notification No. GSR 163 dated 26th May, 1977 The Karnataka Motor Vehicles (Sixth Amendment) Rules, 1977;

Under Section 133 of the Karnataka Motor Vehicles Act, 1939 ”

SRI K. H. RANGANATH (Minister for Co-operation) — Madam Speaker, I beg to lay.—

“Notification No. S.O. 983 dated 15th April, 1977 making sale of Lime Fruits by Weight compulsory:

Under Section 43 of the Karnataka Weights and Measures (Enforcement) Act. 1958.

MADAM SPEAKER.—Both the notifications are laid.

CALLING ATTENTION TO MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

Re : Prohibiting to Screen the film ' Karavali' ' South Canara District.

SRI KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—Madam Speaker. I call the attention of the Minister of State for Information and Power to prohibiting the screening of the film "Karavali" in South Kanara District.

SRI B. SUBBAIAH SHETTY (Minister of State for Information and Power) I state as follows.—

The Central Board of Film Censors, Government of India intimated the State Government (i) that they have received from various individuals living in Karnataka State protesting against the production of the Kannada Film based on the novel, "Karavali"; (ii) that the complainants apprehend the susceptibilities of the section of the people of the State (iii) and requested advice of State Government in the matter.

2. The State Government suggested to the Central Board of Film Censors that the showing of the film may be restricted to places other than South Kanara District, in view of the fact that the picture is basically one depicting the life of fisherman of South Kanara District; that in the story itself there is one incident according to which a fisherman's daughter marries a person of another religion. This suggestion to the Central Board of Film Censor was made (i) as the fisherman community in South Kanara District appears to have had worked up to a high pitch over the novel and the film.

3. The Central Board of Film Censor, Government of India, intimated that the film was examined by a Revising Committee in Bombay and it has been decided to grant a "U" Certificate to the film subject to deletion of portion considered objectionable. A certificate issued by the Central Board of Film Censors to a film for public exhibition extends to the whole of India and the Board is not competent to order the applicant or anybody to restrict exhibition of film to a particular area or areas if any, and therefore requested to issue suitable instructions to the District authorities under the powers conferred on State Government.

4. Section 15 of the Karnataka Cinemas (Regulation) Act 1964 empowers State Government in respect of the whole of the State or to a part thereof, and the District Magistrate in respect of the District, to suspend the exhibition of a film which is likely to cause breach of peace.

5. The above film is based on the novel, 'Karavali' which was published as a serial in Kannada daily "Kannala Prabha" a few years back. There were considerable protests at that time and the paper stopped to publish the serial. The film has now been prepared making some slight alterations in the ending of the story. The picture does not appear to deride the customs, manners of the ways of life of the fishermen community. However, in view of the fact that the Central Board of Film Censors and Government have received several protests against the exhibition of the above film especially in South Kanara District and as the Censor Board had decided to grant 'U' Certificate to the above film after deleting portions considered objectionable, the State Government considered it necessary not to screen the picture in South Kanara District.

6. As the picture depicts the customs, manners and way of life of the fisherman community of the South Kanara District, Government felt that the screening of this picture in South Kanara District may give rise to bitter feelings in the fishermen community and may give rise to law and order problem. Therefore, the Government issued instructions to the District Magistrate, South Kanara District, the Superintendent of Police, the Deputy Inspector General of Police, Southern Range, to suspend the exhibition of this film in the South Kanara District, under Section 15 of the Karnataka Cinemas (Regulation) Act, 1964.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ನಾಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಛಾಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಮಿಸಾದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವವರೆಗೆ ಅದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿರು ವಕೀಲರು, ಅವರು ಸಿಂವಾ ರೆಗ್ಯೂಲೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 15ನ್ನು ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಮೂಲಭೂತ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಫಿಷರ್ಮನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರುವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರ್ಖತನ 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾಧ್ಯಮ ಇದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಕೆಳಕಿಲ್ಲ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು 'ಚೋಮನದುಡಿ' ಇದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ

ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ನೀವು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಹರಿಜನರು ಯಾರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ ಗಳ್ಳ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ರಾ ಮತು, ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 15ರ ಪ್ರಕಾರ, ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒದುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 15ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ರೀಸನಬಲ್ ಅಪರ್ಚುನಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಹಿರಿಯರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸ ಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಾಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಸೆಕ್ಷನ್ 15 ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

I would like to read Clause (2) of Section 15 which says as follows:—

“(2) No order shall be issued under sub-section (1) until the person concerned has been given a reasonable opportunity of showing cause against the order proposed to be issued in regard to him; unless owing to emergency or for some other reason, to be recorded in writing, the State Government or the licensing authority is satisfied that it is not reasonably practicable to give that person an opportunity of showing cause:

Provided that a copy of the reasons recorded by the State Government or the licensing authority for issuing the order shall be communicated to the person concerned as soon as it becomes reasonably practicable to communicate the reason to him”

and Clause (5) says :

“An order issued under sub-section (1) shall remain in force for a period of two weeks from the date thereof but the State Government may, if it is of opinion that the order should continue in force, direct that the period of suspension shall be extended by such further period or periods not exceeding two months in the aggregate, as it thinks fit:

Provided that the State Government or the licensing authority may, at any time review its own order.”

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ಷನ್ 15ರ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಇವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು, ಈಗ ಇವರು ಬಂದವೇರಿ ಆಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇವರು ಕಾನೂನು ಅನುಸರಿಸದೇ ತಡೆ ಹಿಡಿದಿರುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಪನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಕಪ್ಪ.—ಫಿರ್‌ಮೆನ್ ಇರುವುದು ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾರವಾರದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಜಾತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಜನರು, ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ನಿದರ್ಶನ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟುಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭದಲ್ಲಿ ಸೀರಿಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದೇ ಜನರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭದಲ್ಲಿ ಸೀರಿಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹೆಜ್ಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯನವರು ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—You have taken shelter under Sec. 15 of the Cinema Regulation Act 1964. Section 15 contemplates that the parties should be given proper opportunity before taking such an action. Unless that is exercised you can't issue an order.

SRI B. SUBBAIAH SHETTY.—I understand it; I will get it examined.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—But their directions are not in accordance with the rules contemplated in Sec. 15 of the Act.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY.—With regard to point number one I will get it examined. But about the second point I would like to say that the party is not barred even from going to the Court of law. As far as the Government is concerned, we are going to examine it.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—My contention is that they have not acted as per the directions contemplated under Section. 15 of the Act. They have violated the provisions of the law. For that they